

STRUER
KOMMUNE

KLIMA- OG ENERGISTRATEGI

2014 - 2017

VEDTAGET 8. OKTOBER 2013

§ 17 STK. 4-UDVALG

Byrådet besluttede ved årsskiftet 2013 at nedsætte et midlertidigt politisk udvalg til at varetage en særlig opgave omkring klima og miljø. Udvalget bestod af:

- Niels Viggo Lynghøj
- Anne Marie Brix Poulsen
- Grethe Hestbech
- Per Jakobsen
- Knud Schousboe - Struer Forsyning
- Jørgen Friedrich - Grøntmij
- Skafti Halldorsson - Proenergi

Opgaven for udvalget bestod i:

- at få skabt et overblik over den aktuelle indsats på klima- og energiområdet
- at udarbejde forslag til en klima- og energistrategi og endelig
- at udarbejde forslag til handlingsplaner for delelementer i strategien

BAGGRUND

Struer Kommune har et godt udgangspunkt at arbejde videre med i forhold til klima- og energiindsatsen. Det gælder både i forhold til de energibesparende foranstaltninger og tiltag der sker i forbindelse med byggeri og renovering af kommunens egne bygninger - men også på grund af private initierede tiltag i forbindelse med blandt andet vindmøllerne ved Quistrup og Ausumgaard eller planerne om etableringen af energiklyngen ved Maabjerg.

For at følge op på og udnytte de positive initiativer, er der blevet efterspurgt en mere strategisk indsats på klima- og energiområdet i Struer Kommune. Det skal fremadrettet optimere kommunens indsats og synliggøre overfor borgere, samarbejdspartnere mv., at der helt bevidst arbejdes med at målrette indsatsen. Ligeledes skal det synliggøre, at der arbejdes på at leve op til EU's krav om effektiv nedbringelse af CO2 udledningen på lokalt niveau.

Samtidig er det ambitionen, at et øget samspil med virksomheder, borgere, foreninger og institutioner omkring energibesparende tiltag vil medvirke til flere store og små projekter - der igen vil bidrage til at øge den lokale beskæftigelse.

KLIMATILPASNINGSPPLAN OG KLIMA- OG ENERGISTRATEGI

Klimaindsatserne i Struer Kommune foregår på to fronter.

Den ene indsats er rettet imod energibesparelser og omstilling til grøn energi med henblik på, at nedbringe CO₂-emissionerne og derigennem mindske den globale opvarmning. Indsatsen er beskrevet i denne klima- og energistrategi for Struer Kommune.

Derudover gennemføres der også en indsats med henblik på at kortlægge, prioritere og gennemføre tiltag for at imødegå virkningerne af klimaforandringerne. Dette arbejde fokuserer på de øgede regnvandsmængder, herunder særligt at håndtere vandet i forbindelse med ekstreme regnhændelser, samt konsekvenser af et stigende havniveau.

Arbejdet med disse indsatser foregår i Klimatilpasningsplanen, som forventes færdiggjort i 2014.

VISION

Struer Kommune vil med klima- og energistrategien:

- aktivt bidrage til at nedbringe anvendelsen af fossilt brændsel og nedbringe CO₂ udledningen - såvel blandt offentlige som private aktører
- fremadrettet tænke i energirigtige løsninger, når der foretages anlægsinvesteringer
- øge samarbejdet mellem offentlige og private virksomheder om vedvarende energi
- inddrage borgere, foreninger og erhvervsliv i klimaindsatsen.

"Struer Kommune vil tage skridtet fra et godt udgangspunkt til at blive kendt som en kommune, der gør en aktiv og målrettet indsats på klima- og energiområdet."

FORMÅL

Klimaet ændrer sig og det skal Struer Kommune imødegå ved at omstille sig – det vil sige gennem klimatilpasning og ved at nedbringe CO2 udledningen.

På lang sigt vil stigende priser på fossile brændsler påføre husstande, virksomheder og kommunen stigende meromkostninger. Det betyder at fremtidens velstand forudsætter et øget fokus på energieffektiviseringer og mere vedvarende energi.

Struer Kommune ønsker med en klima- og energistrategi at nedbringe den samlede anvendelse af fossilt brændsel samt kommunens, virksomhedernes og borgernes CO2 udledning og energiforbrug.

Derudover skal klima- og energistrategien medvirke til at skabe forretningsudvikling og konkurrencefordele for kommunens virksomheder. Vi skal samarbejde om at udnytte teknologi og viden inden for klima- og energiområdet, med henblik på at generere lokal beskæftigelse og omsætning til kommunens virksomheder.

I 2020.....

Hvilken effekt ønsker Struer Kommune at opnå i fremtiden?

MÅLSÆTNINGER

Struer Kommune har overordnet en målsætning om reduktion i udledningen af CO₂ med minimum 20 pct. i 2020 og derudover skal:

- Energiforbruget i de kommunale bygninger nedbringes med 20 pct. frem til 2020 - i forhold til 2009.
- Struer Kommune være fossiltfrit i 2035
- Der registreres en stigning i andelen af vedvarende energi i energiforsyningen
- Der registreres en reduktion af energiforbruget hos virksomheder, private ejendomme, udlejningsejendomme og landbrugets driftsbygninger.
- Der i 2020 være etableret 100 nye arbejdspladser inden for klima- og energiområdet.
- Struer Kommune beskytte drikkevandet som en særlig ressource.

UDGANGSPUNKTET

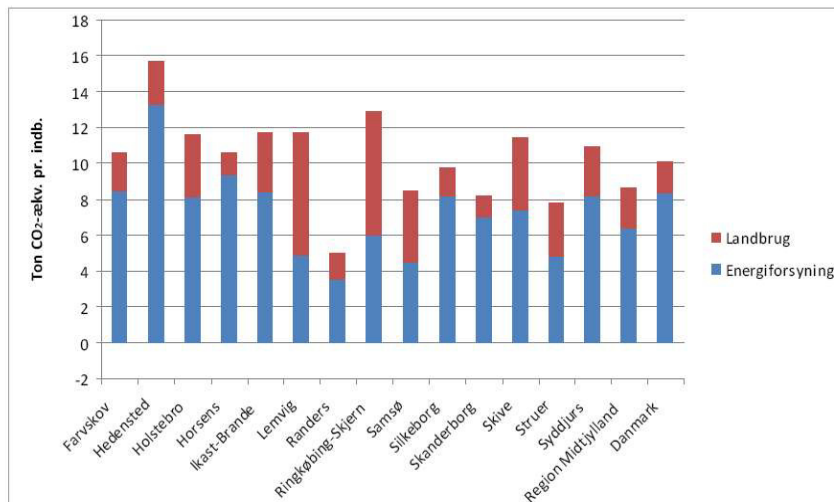
Struer Kommune har udarbejdet energiregnskaber i 2007, 2009 og igen i 2011 således at udviklingen og effekten af forskellige tiltag følges. Energi-regnskabet afdækker energiforbruget i Struer Kommune, men viser også hvilke kilder energien kommer fra og om den er vedvarende.

Energiregnskabet fra 2011 dokumenterer, at Struer Kommune har et godt udgangspunkt for arbejdet med klima og energi - med en vedvarende energi andel på knap 50 pct. og en CO₂-udledning pr. indbygger som er blandt de laveste i Region Midtjylland. Struer Kommune vil fremadrettet bruge regnskaberne til det videre arbejde med udarbejdelse af kommunale handlingsplaner inden for klima- og energiområdet.

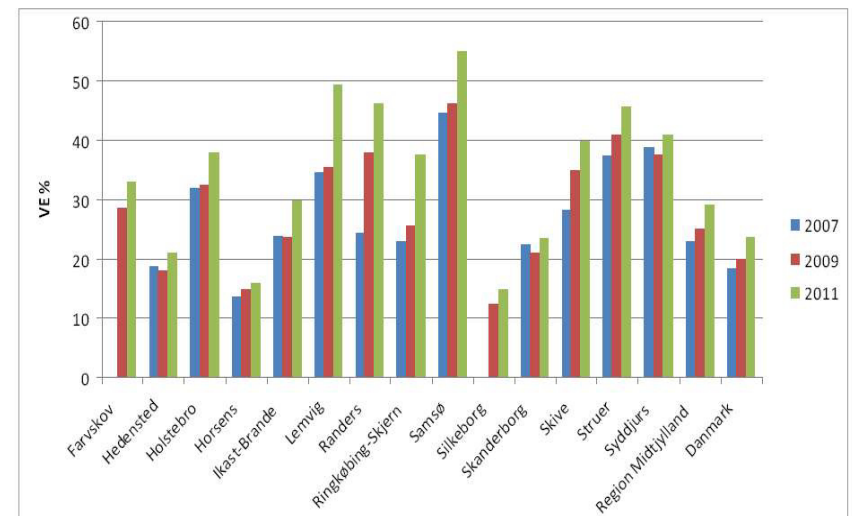
Udviklingen i CO₂-udledning og brug af vedvarende energi i Struer Kommune:

	Regnskab 2007	Regnskab 2009	Regnskab 2011
Tons CO ₂ pr. indbygger	6,2	5,8	4,8
Udledning - 1.000 tons	140	131	107
Vedvarende energi	37,2	41,0	45,6

CO₂-udledning pr. indbygger for kommuner i Region Midtjylland

Andel vedvarende energi for kommuner i Region Midtjylland

OG....?

Hvordan skal målsætningerne nås?

Hvilke indsatser er de mest hensigtsmæssige?

INDSATS 1

KOMMUNALE BYGNINGER, PLANLÆGNING & FORSYNING

Ældre bygninger tegner sig for en stor del af det samlede energiforbrug (el, varme og vand) i den kommunale bygningsmasse, og energiforbedringer vil kunne nedbringe energiforbruget. Byrådet afsætter et årligt beløb (3,2 mill. i 2013) til energiforbedrende tiltag i de kommunale bygninger. Herudover vil der være fokus på:

- Energibesparelser og effektiviseringer i den kommunale bygningsmasse (inkl. sognegårde, foreninger, klubhuse mv.).
- Energistyring af de kommunale bygninger. Herunder registreres det årlige energiforbrug.
- Løbende energirenoveringer i forbindelse med vedligehold.
- Energirigtige indkøb af produkter og investeringer i den kommunale bygningsmasse.
- Rådgivning og uddannelse af de kommunalt ansatte i energibesparelser.
- Ved nye udstykninger er der fokus på lavenergibyggeri.
- Energiledelse. Systematisk og løbende gøres en indsats for, at kommunens institutioner og medarbejdere har fokus på at forbedre og effektivisere energiforbruget.
- Effektiv forsyningsnet - herunder reduktion af varmetab samt at ejendomme udenfor kollektive forsyningsområder på sigt opvarmes med CO₂-neutrale brændsler.

FORPLIGTENDE AFTALER

BORGMESTERPAGTEN (Covenant of Mayors)

Struer Kommune vil underskrive borgmesterpagten.

Borgmesterpagten er en pagt mellem europæiske kommuner som er parate til at opfylde EU's klimamål om 20 pct. eller mere i reduktion af CO₂-udslip i 2020 (med udgangspunkt i tal fra 1990). Til dato har 30 danske kommuner underskrevet pagten

Struer Kommune forpligter sig til inden for et år at udarbejde et CO₂-regnskab og på grundlag heraf, udarbejde en bæredygtig energiplan, som skal vise, hvordan kommunen vil nå målet for nedsættelse af CO₂-emissionerne inden 2020.

KLIMAKOMMUNE

Struer Kommune vil være Klimakommune.

En Klimakommune-aftale med Danmarks Naturfredningsforening forpligter kommunen til at nedbringe CO₂-udslippet fra egne aktiviteter med minimum to procent om året. Det vil i praksis sige, at CO₂ udledningen fra el, vand og varme i den kommunale drift opgøres og rapporteres til Danmarks Naturfredningsforening.

I øjeblikket kan 74 ud af Danmarks 98 kommuner kalde sig for Klimakommune.

INDSATS 2

DEN PRIVATE BOLIGMASSE

Den private boligmasse udgør et stort potentiale i forhold til energibesparende initiativer og er i høj grad drivkraften i forhold til kommunens ambitioner på energi- og klimaområdet.

Individuelle energibesparelser kan have stor effekt i forhold til den samlede indsats på klima- og energiområdet men afhænger bl.a. af den kollektive varmforsyning. Det kan handle om bedre isolering, udskiftning af olie- og gasfyr, eller en bedre udnyttelse af overskudsvarme, jordvarme, solvarme mv. Men det handler i høj grad også om adfærd. Struer Kommune vil igangsætte en kampagne rettet mod den private boligmasse. Denne indsats vil også indeholde en betydelig uddannelses- og beskæftigelsesmæssig vinkel. Indsatsen retter sig imod:

- Virksomheder – har ofte begrænset isolering i deres bygninger, gamle varmepumper mv. Derfor er der et stort potentiale i energibesparende tiltag. Vi vil igangsætte en kampagne der retter sig mod virksomhederne, med henblik på en øget dialog omkring initiativer. Private husstande - det er vigtigt at vise opbakning og støtte til lokale initiativer, som gavner og tilskynder borgeren, grundejerforeningen eller lokalsamfundet til selv at tage initiativ. Vi vil motivere til at anvende alternative energiformer som solceller, jordvarme mv. Derfor vil vi bl.a. sammen med forsyningsvirksomheder, energikonsulenter, håndværkere og andre igangsætte en kampagne rettet mod energibesparelser hos de private boligejere. Der kunne i forbindelse hermed eventuelt udvikles et renoveringskit til energirenovering af huse af forskellige typer. Indsatsen kan tænkes sammen med bopætningsindsatsen, således der ved køb af nyt hus eksempelvis tilbydes rådgivning til energibesparelser.
- Udlejningsejendomme forsømmes ofte i forhold til energirenoveringstiltag. Udlejeren har et begrænset incitament til at energirenovere sine ejendomme da forbruget lægges over på lejeren. Derfor igangsættes en tilsvarende kampagne rettet mod udlejningsejendomme. Landbrugets driftsbygninger udgør i Struer Kommune en stor andel af bygningsmassen men der er ofte meget lidt fokus på at begrænse energiforbruget. Derfor vil kommunen i samarbejde med landbruget og andre understøtte rådgivning - herunder bl.a. energitjek af landbrugsbygningerne.
- Understøtte lokale initierede tiltag såsom indsatsen på Venø - til positiv lokal udvikling af lokalsamfundene i Struer Kommune - og som et godt eksempel for andre mindre byer og lokalområder.

STRATEGISK ENERGIPLANLÆGNING

Struer Kommune skal forholde sig til den nationale og regionale energiplanlægning.

Derfor samarbejder Struer Kommune med de midtjyske kommuner, Region Midtjylland og andre energiaktører om et fælles projekt om strategisk energiplanlægning.

Projektet har til formål at koordinere den ofte spredte og usammenhængende energiplanlægning, der indebærer risiko for suboptimering, langtidsvirkende fejlinvesteringer og ineffektiv udnyttelse af regionens begrænsede energiressourcer.

Det fælles projekt har fokus på planlægningsmetoder og samarbejde om prioritering og strategier. Projektet handler derfor ikke kun om den rent tekniske omstilling af energisystemet, men i lige så høj grad om nye samarbejdsformer, nye organiseringer og nye roller.

INDSATS 3

TRANSPORT

Transport er vigtigt i forhold til at nedbringe udledningen af CO2 men er samtidig en vanskelig faktor at påvirke. Struer Kommune vil forsøge at påvirke transporten gennem et øget fokus på energivenlige transportalternativer. Det betyder blandt andet, at Struer Kommune vil arbejde for at flere virksomheder udnytter den gode infrastruktur for gods-transport, som både jernbanenettet og erhvervshavnen i Struer tilbyder. Struer Kommune vil i forhold til transport, sætte handling bag ordene om mere brug af vedvarende energi og reduktion af CO2 ved blandt andet at udbrede forsøgene med energivenlige transportløsninger i den kommunale bilpark.

Derudover skal den individuelle trafik tilskyndes til, at flere udnytter muligheden for samkørsel og offentlig transport på de strækninger, hvor pendlingen er særlig stor og de mere energivenlige transportløsninger gode – eksempelvis mellem Struer og Holstebro. Regeringens planer om elektrificering af den danske jernbane forventes yderligere at understøtte denne indsats i fremtiden. Der vil ligeledes i planlægningen fortsat være fokus på etablering af sikre cykelstier og anvendelse af el-cykler i de udgående funktioner i den kommunale service. Indsatsen retter sig imod:

- Udbredelse af forsøg med el- eller biogasbiler i den kommunale bilpark.
- I samarbejde med Sundhedscenter Struer at igangsætte en kampagne for øget cykelisme og for forsøg med indførelse af el-cykler i udgående funktioner.
- I samarbejde med transportselskaber (og evt. andre kommuner) at igangsætte kampagner med henblik på, at flere pendlere tager offentlige transportmidler på arbejde.
- Udarbejde en analyse af transportmønstre i den kommunale drift.
- Fokus på, at energivenlig kollektiv trafik bliver et reelt alternativ – herunder eksempelvis brugen af teletaxa.

INDSATS 4 + 5

RETHINK BUSINESS (cirkulær økonomi / cradle to cradle)

Som samfund og kommune har vi ikke råd til at blive ved med at forbruge ubegrænset og smide ud, når ressourcerne er brugt. De skal i stigende grad genanvendes, og værdien opretholdes med henblik på besparelser og forretning. Derfor skal der laves en indsats der retter sig imod:

- Et samarbejde med energiselskaberne om eksempelvis at tænke affaldshåndteringen i et længere og mere bæredygtigt perspektiv
- At de kommunale enheder skal tænke i genanvendelse - evt. i samarbejde med lokale virksomheder
- At de grønne ressourcer i kommunen udnyttes til at producere mere bioenergi
- At der er et undervisningstilbud om energi, klima og bæredygtighed til kommunens folkeskoler og ungdomsuddannelser

KOMMUNIKATION & MARKEDSFØRING

Ændret adfærd i forhold til energi- og klimaenergiområdet handler i høj grad om holdningsbearbejdelse og involvering. Hvis klima- og energiindsatsen i Struer Kommune skal lykkes, handler det om at blive gode til at samarbejde og fortælle om de indsatser og tiltag, der er i gang og undervejs. Derudover skal der informeres om de mange muligheder for rådgivning, som findes for den enkelte forbruger i forhold til energibesparelser. Indsatsen retter sig i mod at:

- De enkelte kampagner om energitiltag, hvad enten den er rettet mod borgere og virksomheder eller egne kommunale tiltag, skal kommunikeres ud eksternt.
- Det nordvestjyske område i samarbejde profilerer sig på klima- og miljøområdet.
- Understøtte markedsføringen af lokale og private initiativer.
- Brande sig på, at virksomheder som flytter deres virksomhed til Struer får 65 pct. af deres energiforbrug dækket med grøn energi.

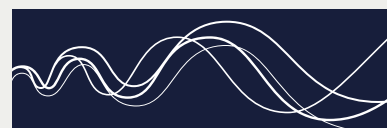
Nærværende klima- og energistrategi for Struer Kommune er en 1. generations strategi. Den skal dels være med til at gøre kommune, virksomheder, borgere, foreninger og institutioner mere bevidste om deres rolle og muligheder - og dels øge dialogen om indsatsen på klima- og energiområdet fremadrettet. Næste opgave bliver at der sættes handling på indsatserne.

Du er altid velkommen til at kontakte Struer Kommune, hvis du har forslag til handlinger indenfor indsatserne i klima- og energistrategien.

Borgmester Niels Viggo Lynghøj
E-mail: nvl@struer.dk
Telefon: 21 73 18 47

Kommunaldirektør Claus Damgaard
E-mail: cld@struer.dk
Telefon: 21 64 52 35

Struer Kommune
Østergade 11-15
7600 Struer
96 84 84 84
struer@struer.dk
www.struer.dk

STRUER
KOMMUNE